

KUVANTEKIJÖIDEN LAINAUSKORVAUKSEN TILITYSSÄÄNNÖT

Kopioisto maksaa ja hallinnoi lainauskorvausta kuvataiteellisten teosten ja valokuvateosten tekijöille. Lainauskorvaukset tilitetään näiden tilityssääntöjen mukaisesti. Säännöt vahvistaa lainauskorvaustyöryhmän esityksestä Kopioiston hallitus.

Lainauskorvaustyöryhmä

Oikeudenomistajien edustajista koostuva asiantuntijatyöryhmä kehittää ja linjaa lainauskorvaukseen liittyviä asioita yhteistyössä Kopioiston kanssa. Kopioiston hallitus nimittää lainauskorvaustyöryhmän jäsenet vuosittain.

Lainauskorvaukseen oikeutetut kuvantekijät

Lainauskorvausta Kopioistosta voivat saada kaikki ETA-maista olevat kuvataiteellisten teosten ja valokuvateosten tekijät, joiden teoksia sisältäviä julkaisuja on lainattavissa yleisissä tai korkeakoulukirjastoissa Suomessa. Tällaisia kuvataiteellisten teosten ja valokuvateosten tekijöitä eli kuvantekijöitä ovat tyypillisesti kuvittajat, piirtäjät, sarjakuvantekijät, valokuvaajat, graafikot, graafiset suunnittelijat ja kuvataiteilijat.

Opetus- ja kulttuuriministeriön maksama lainauskorvaus

Opetus- ja kulttuuriministeriö maksaa kunakin vuonna kertyneen lainauskorvauksen seuraavan vuoden kesäkuun loppuun mennessä.

Lainaustilastot

Lainauskorvaustilityksen pohjana käytetään julkaisujen lainausmääriä, jotka ovat eri kirjastojärjestelmistä yhdistettyjä lainausmäärätilastoja. Kunkin vuoden lainaustilasto valmistuu seuraavan vuoden alkupuolella.

Lainauskorvauksen tilittäminen ja maksaminen

Lainaustilaston valmistuttua Kopioisto käy aineiston läpi ja tiedottaa kuvantekijöitä, milloin Kopioistolle voi ilmoittautua kuvantekijäksi uusien julkaisujen osalta.

Lainauskorvaustilityksessä julkaisuille jyvitetään korvaukset julkaisukohtaisesti. Tilitys koskee yhtä korvausvuotta kerrallaan. Korvauksia maksetaan neljä kertaa vuodessa.

Kuvantekijäksi ilmoittautuminen

Saadakseen lainauskorvausta kuvantekijän tulee rekisteröityä Kopioiston ylläpitämään sähköiseen järjestelmään. Kuvantekijä valitsee korvaukseen oikeutettujen julkaisujen listasta ne julkaisut, joihin sisältyy hänen tekemiään kuvataiteellisia teoksia tai valokuvateoksia. Lisäksi kuvantekijä täydentää ja ilmoittaa muut korvaustenjaossa tarvittavat tiedot Kopioistolle. Tietyllä ISBN-numerolla identifioitua julkaisua koskeva, hyväksytty kuvantekijäilmoitus on voimassa toistaiseksi.

Jakoperiaatteet

Lainauskorvausta jyvitetään lähtökohtaisesti kaikille kirjastoluokille. Kuvataiteellisten teosten ja valokuvateosten, jäljempänä kuvateoksia, osalle tuleva lainauskorvaus jyvitetään niille kirjastoluokille, joihin kuuluvat julkaisut tavanomaisesti sisältävät kuvateoksia. Kullakin kirjastoluokalla on oma kerroin, joka osoittaa kirjastoluokan julkaisujen keskimääräisen kuvan osuuden. Kertoimilla kuvan lainauskorvaus kohdistetaan kuvapainotteisille kirjastoluokille. Kertoimista päättää lainauskorvaustyöryhmä.

Julkaisulle kohdistuvan lainauskorvauksen suuruus perustuu julkaisun lainausmäärään. Korvausta maksetaan merkittävässä määrin lainatuille julkaisuille. Näiden julkaisujen yhteenlaskettu lainausmäärä edustaa valtaosaa vuosittaisesta kokonaislainauksesta.

Julkaisun korvausosuus

Kukin lainauskorvausta saava julkaisu saa korvausosuuden, joka lasketaan lainausmäärän sekä kirjastoluokan mukaisen kertoimen perusteella.

Kuvantekijän korvausosuus

Yksittäistä julkaisua koskevan lainauskorvaussumman jakaminen perustuu yhden tai useamman kuvantekijän tekemiin ilmoituksiin. Tekijöiden keskinäisten korvausosuuksien muodostumiseen vaikuttaa tekijän ilmoittama kuvien lukumäärä suhteessa kaikkien kuvien lukumäärään.

Ennakonpidätys

Korvauksista toimitetaan verolainsäädännön mukainen ennakonpidätys. Alle 20 euron korvauksista ei suoriteta ennakonpidätystä.

Hallintokuluprosentti

Lainauskorvauksen jaossa käytetään korvausvuoden toteutunutta hallintokuluprosenttia, jonka Kopioiston hallitus on vahvistanut. Hallintokuluosuus vähennetään lainauskorvauksesta ennen tilitystä.

Korvauksen tilitysaikataulu

Lainauskorvaus tilitetään kuvantekijöille pääsääntöisesti kertymisvuotta seuraavan kalenterivuoden kuluessa. Tekijänoikeuskorvaukset tulee tilittää kuvantekijöille mahdollisimman nopeasti ja vähintään yhdeksän kuukauden kuluessa sen tilikauden lopusta, jona korvaus kerättiin, ellei tämä ole mahdotonta.

Lainauskorvauksen vanheneminen

Maksamattomia lainauskorvauksia kerrytetään kolmen vuoden ajan. Neljäntenä vuonna julkaisukohtaiset korvaukset, joita ei ole saatu maksettua tekijöille, palautetaan uudelleen jaettavaksi.

Varaus vaateita, reklamaatioita ja oikaisuja varten

Lainauskorvauksesta varataan vuosittain osuus ulkomaisille ETA-maista oleville kuvantekijöiden

vaateille sekä mahdollisia tilityksen virheiden oikaisuja varten. Käyttämättömät varaukset palautetaan neljäntenä vuonna uudelleen jaettavaksi.

Korvausten maksuraja

Kotimaassa maksuun menevät 10 euroa ylittävät nettosummat. Korvaus säilytetään seuraavaa tilitystä varten, kunnes yksittäisen tekijän tilitysten yhteissumma on ylittänyt maksurajan. Neljäntenä vuonna korvaus palautuu yleiseen jakoon, mikäli maksuraja ei ylity.

Tilityssääntöjen soveltaminen ja tulkinta

Tilityssääntöjen soveltamista ja tulkintaa koskevat kysymykset ratkaisee ensisijaisesti Kopioiston lainauskorvaustyöryhmä.

Väärin perustein maksettujen korvausten käsittely

Mikäli kuvantekijälle on maksettu perusteetta lainauskorvausta, voidaan häneltä periä maksetut korvaukset takaisin.

Korvausten jakoa koskeva reklamaatio

Lainauskorvausta saanut kuvantekijä voi halutessaan hakea tarkistusta tai korjausta korvauksenjakoon korvauksen vastaanottamisajankohdasta seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä. Huomautus tulee tehdä kirjallisena – sähköpostitse tai kirjeitse.

Tekijöiden väliset korvaustenjakoa koskevat kiistat ratkaistaan ensisijaisesti tekijöiden välisin neuvotteluin.